

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **T. T.**
zastoupený advokátkou Mgr. Alicí Benešovou,
sídlem Míru 21/17, Rokycany,
proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 9. 12. 2024,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 9. 12. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 23. 9. 2024 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 269 Kč k rukám jeho zástupkyně Mgr. Alice Benešové do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce byl v roce 2009 shledán částečně invalidním (od roku 2010 se již jednalo o invaliditu Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

prvního stupně). Rozhodnutím č. j. X. ze dne 23. 9. 2024 žalovaná zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu. Na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu totiž dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce poklesly o 40 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se v takovém případě stále jedná o invaliditu prvního stupně.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Namítl, že doložil nové lékařské zprávy, z nichž vyplývá zhoršení jeho zdravotního stavu. Měl být uznán invalidním ve druhém či třetím stupni. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o námitkách nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 1c (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének se středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30–40 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici daného rozmezí. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy činí 40 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Žalobce doložil nové lékařské zprávy, které nebyly posudkovým lékařem zohledněny. Nadto žalobce nebyl ani při zpracování posudku vyšetřen. Měl za to, že jeho zdravotní stav odpovídá invaliditě druhého či třetího stupně. Rovněž nesouhlasil s tím, že jeho další onemocnění jsou posudkově méně významná. Žalobce má diagnostikováno psychické onemocnění (panickou poruchu a lehkou depresivní fázi), což ho značně limituje v možnosti profesního uplatnění. Svoji práci není schopen vykonávat plnohodnotně.
4. Žalovaná považovala žalobu za nedůvodnou. Vycházela z posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplývá, že je žalobce invalidní v prvním stupni. Žalovaná považovala posudek za úplný, celistvý a přesvědčivý. S ohledem na námitky žalobce navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce. Tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 50 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy že se jedná o bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének funkční poruchu po polytraumatu s mnohočetnými poúrazovými následky s těžkým funkčním postižením, těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezen. Pro tuto diagnózu vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 50–70 %. Míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise zvolila na dolní hranici uvedeného rozmezí. Pracovní schopnosti žalobce tedy poklesly o 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

posudková komise určila den rehabilitačního vyšetření žalobce, tedy 18. 9. 2024. Platnost stanovila do 30. 6. 2026.

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého stavu není schopen výkonu fyzicky těžké práce, práce spojené s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucených neměnných polohách. Žalobce je schopen výkonu práce respektující výše uvedená omezení s možností střídání poloh sed-stoj. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 50 %, což podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě druhého stupně, která byla dána ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla žádost žalobce o zvýšení invalidního důchodu.

IV. Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce je invalidní v prvním stupni, bylo její rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita druhého stupně žalobci vznikla ke dni 18. 9. 2024 a trvá do 30. 6. 2026** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Náhrada nákladů se skládá z odměny advokátky a paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení a žaloba jako podání ve věci samé). To vše zvýšeno a daň z přidané hodnoty. Žalovaný je tedy povinen nahradit žalobci částku ve výši 12 269 Kč k rukám jeho zástupkyně Mgr. Alice Benešové do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 14. července 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.